

ŽUPANIJSKO NATJECANJE IZ GEOGRAFIJE 2018. GODINE

Razred ili kategorija natjecanja: 4. razred

Zaporka

--	--	--	--	--

_____

Broj postignutih bodova ____ / 70

Potpis članova Županijskog povjerenstva

1. _____

2. _____

3. _____

Mjesto i nadnevak: _____

Za rješavanje zadataka predviđeno je 60 minuta.

Ispit se rješava kemijskom olovkom s plavom tintom koja se ne briše. Uporaba obične olovke i crvene ili neke druge boje tinte (osim plave) rezultira diskvalifikacijom učenika.

Pri rješavanju ispita treba primijeniti jezičnu normu standardnoga hrvatskoga jezika, posebice treba poštivati pravopisna pravila o pisanju velikoga i maloga početnog slova geografskih imena. Za pisanje geografskih imena u ispitima i praktičnim radovima primjenjuje se Hrvatski pravopis Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje (2013.).

Odgovori učenika moraju biti čitljivo napisani pisanim slovima, jedino u zadacima u kojima je odgovor jedno slovo dopuštena je uporaba čitljivo napisanog velikog tiskanog slova.

Za vrijeme pisanja ispita ne smije se koristiti ništa osim navedenoga pribora za pisanje. Ova odredba podrazumijeva da natjecatelji ne smiju kod sebe (na sebi, ispod, u svojoj odjeći i slično) imati predmete koji na bilo koji način mogu dovesti u sumnju pravilno provođenje natjecanja. Učenici se ne smiju služiti atlasom, zidnom kartom ni računalom. Kartografski i grafički prilozi nužni za rješavanje zadataka sastavni su dio ispita.

Učenicima se dopušta pisanje po marginama i praznim stranicama ispitnog materijala bez oduzimanja bodova i/ili diskvalifikacije.

Potpuno ispravno riješeni zadatci, prema uputi za rješavanje vrednuju se s jednim, dva ili tri boda. U djelomično ispravno riješenim zadacima boduju se ispravno riješene čestice, ako nije bilo korekcije odgovora u tim česticama. Netočno riješeni zadatci i naknadno ispravljeni odgovori te odgovori koji su pisani velikim tiskanim slovima ili kombinacijom tiskanih i pisanih slova, kao i odgovori u zagradama ne vrednuju se.

U PRVA TRI ZADATKA JEDAN JE ODGOVOR TOČAN. ZAOKRUŽI SLOVO ISPRED TOČNOG ODGOVORA.

- 1** ☐ 1. Koji je omjer muškog i ženskog stanovništva bio u Hrvatskoj prema popisu stanovništva 2011. godine?
a) 45 : 55   b) 50 : 50   c) 50,78 : 49,22   d) 48,22 : 51,78
- 1** ☐ 2. Koje je ime južnoameričke države u kojoj danas živi najveći broj hrvatskih iseljenika i njihovih potomaka?
a) Argentina   b) Brazil   c) Čile   d) Urugvaj
- 1** ☐ 3. Koji je od navedenih gradova bio sjedište Ilirskih provincija?
a) Dubrovnik   b) Ljubljana   c) Venecija   d) Zagreb

U SVAKOM OD SLJEDEĆIH ŠEST ZADATAKA DVA SU TOČNA ODGOVORA. ZAOKRUŽI SLOVA ISPRED TOČNIH ODGOVORA.

- 2** ☐ 4. Koje su dvije od navedenih županija imale najmanju gustoću naseljenosti prema popisu stanovništva 2011. godine?
a) Bjelovarsko-bilogorska   b) Karlovačka   c) Ličko-senjska
d) Sisačko-moslavačka   e) Zadarska
- 2** ☐ 5. Koji su od navedenih nacionalnih parkova proglašeni 1949. godine?
a) Kornati   b) Mljet   c) Paklenica
d) Plitvička jezera   e) Risnjak
- 2** ☐ 6. Koje su od navedenih nacionalnih manjina imale manji ili jednak udio od 0,1 % populacije Hrvatske prema popisu stanovništva 2011. godine?
a) Albanci   b) Česi   c) Rusi   d) Rusini   e) Talijani
- 2** ☐ 7. Za koje su od navedenih otoka karakteristični strmci na jugozapadnim obalama?
a) Dugi otok   b) Kornat   c) Premuda   d) Silba   e) Unije
- 2** ☐ 8. Koja su dva od navedenih prometnih čvorišta na Podravskoj magistrali imali najveći broj stanovnika prema popisu 2011. godine?
a) Đurđevac   b) Koprivnica   c) Osijek   d) Slatina   e) Virovitica
- 2** ☐ 9. Koje od navedenih kategorija stanovništva ubrajamo u aktivno stanovništvo?
a) djeca   b) nezaposleni   c) studenti   d) umirovljenici   e) zaposleni

U SLJEDEĆA TRI ZADATKA POVEŽI STUPCE UPISIVANJEM SAMO JEDNOG SLOVA NA CRTU ISPRED POJMA U LIJEVOM STUPCU. DVA SE POJMA U DESNOM STUPCU NE MOGU POVEZATI.

3

10. Poveži dužine tunela s pripadajućim imenima tunela.

_____ 2141 m	A) Mala Kapela
_____ 4248 m	B) Sveti Rok
_____ 5780 m	C) Tuhobić
	D) Učka
	E) Sveti Ilija

3

11. Poveži gradove u kojima živi hrvatska manjina s pripadajućim imenima regija.

_____ Celovec	A) Abruzzo
_____ Hrvatski Kruč	B) Gradišće
_____ Željezno	C) Koruška
	D) Molise
	E) Štajerska

3

12. Poveži hrvatske regije s pripadajućim imenima krških polja.

_____ Dalmacija	A) Livanjsko polje
_____ Gorski kotar	B) Popovo polje
_____ Lika	C) Kosovo polje
	D) Koreničko polje
	E) Drežničko polje

U SLJEDEĆA DVA ZADATKA POVEŽI PAROVE UPISIVANJEM SLOVA NA CRTU ISPRED PONUĐENIH ODGOVORA. TRI CRTE MORAJU OSTATI PRAZNE.

2

13. Poveži špiljsko-jamske sustave s najbližim naseljima.

A) Đulin ponor – Medvedica	B) Kita Gaćešina – Draženova Puhaljka
_____ Delnice	_____ Gospić
_____ Ogulin	_____ Udbina
	_____ Gračac

2

14. Poveži nova imena hrvatskih autocesta s odgovarajućom oznakom.

A) „Goranka“	B) „Primorka“
_____ A1	_____ A6
_____ A7	_____ A8
	_____ A10

SLJEDEĆA DVA ZADATAKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENE TABLICE.

Srednje mjesečne temperature zraka u 2016. i za razdoblje od 1961. do 1990. godine (u °C)

Godina / razdoblje	Meteorološka postaja	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
2016.	Ogulin	2,4	6,3	6,3	11,6	14,7	19,3	22,0	18,6	16,5	9,5	7,0	0,3
1961. – 1990.	Ogulin	-0,5	1,4	5,1	9,6	14,2	17,4	19,2	18,2	15,0	10,3	5,3	1,0

Prostor za računanje

3

15. Naziv mjeseca u kojemu je 2016. godine zabilježeno najveće odstupanje srednje mjesečne temperature zraka od onog iz standardnog razdoblja je

_____. Niže srednje mjesečne temperature zraka 2016. godine u odnosu na standardno razdoblje zabilježene su u mjesecima čiji su nazivi _____ i _____. Prosječna temperatura zraka klimatološkog ljeta 2016. godine (zaokruženo na cijeli broj) iznosila je _____.

2

16. Godišnja amplituda temperature zraka 2016. godine iznosila je _____. Prosječna godišnja temperatura zraka bila je niža u standardnom razdoblju za _____.

U SLJEDEĆIH PET ZADATAKA DOPUNI REČENICE.

2

17. Dubrovačka Republika je Karlovačkim mirovnim sporazumom razgraničena od Republike Venecije na sjeveru kod mjesta čije je ime _____, a koje je danas u BiH te na jugu kod mjesta čije je ime _____, a koje je danas u Crnoj Gori.

2

18. Prema organizaciji Katoličke Crkve u Hrvatskoj u Panonsko-peripanonskoj Hrvatskoj su dvije nadbiskupije. Imena naselja, njihovih sjedišta, su

_____ i _____.

2

19. Ime najplodnijeg dijela Sjeverne Dalmacije (kraj u zaleđu Zadra) je

_____. Zajednički naziv za plodne udoline ispunjene debelim slijedom sedimenata eocenske starosti u kojima se izmjenjuju lapori i glineni škriljavci s pješčenjacima i vapnenjačkim konglomeratima je _____.

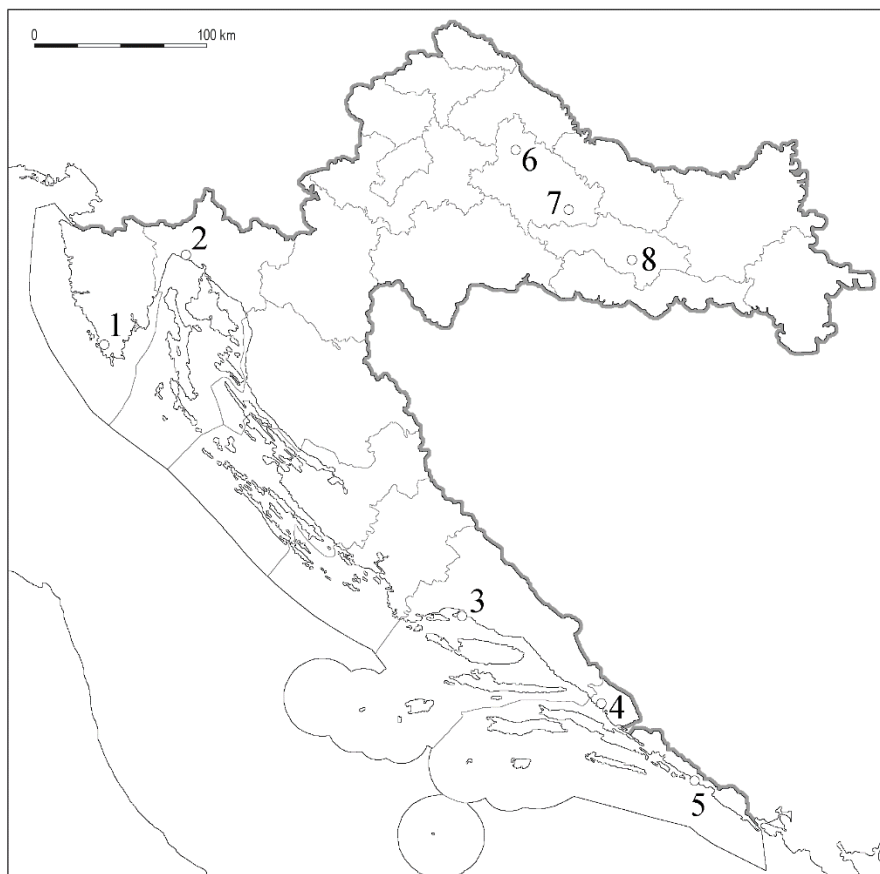
2

20. Korčulanski kanal odvaja dva velika južnodalmatinska otoka. Ime otoka sjeverno od kanala je _____, a ime otoka južno do kanala je _____.

3

21. Imena jedinica regionalne samouprave u Panonsko-peripanonskoj Hrvatskoj koje nemaju izravan kontakt s državnim granicama su _____, _____ i _____.

SLJEDEĆIH ŠEST ZADATAKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENE GEOGRAFSKE KARTE HRVATSKE.

3

22. Na priloženoj karti od sjevera prema jugu upiši slova **A**, **B** i **C** u tri županije (osim Grada Zagreba) koje su u posljednjih pet godina barem jedne godine zabilježile pozitivnu prirodnu promjenu, a na crte iza slova njihova imena.

A _____

B _____

C _____

2

23. Na priloženoj karti upiši slovo **D** u županiju koja je prema popisu stanovništva 2011. godine imala najmanji udio Hrvata, a slovo **E** u županiju koja je imala najveći udio Hrvata.

2

24. Na kraće crte prepisi brojeve kojima su na priloženoj karti označene pomorske luke koje su željezničkom mrežom povezane s ostatkom hrvatske željezničke mreže isključivo preko druge države, a na dulje crte upiši imena tih luka.

_____

2

25. Na priloženoj karti u cijelosti ispuni otok na kojem se nalazi šuma hrasta crnike zaštićena kao posebni rezervat šumske vegetacije. Ime tog otoka je _____, a ime rezervata je _____.

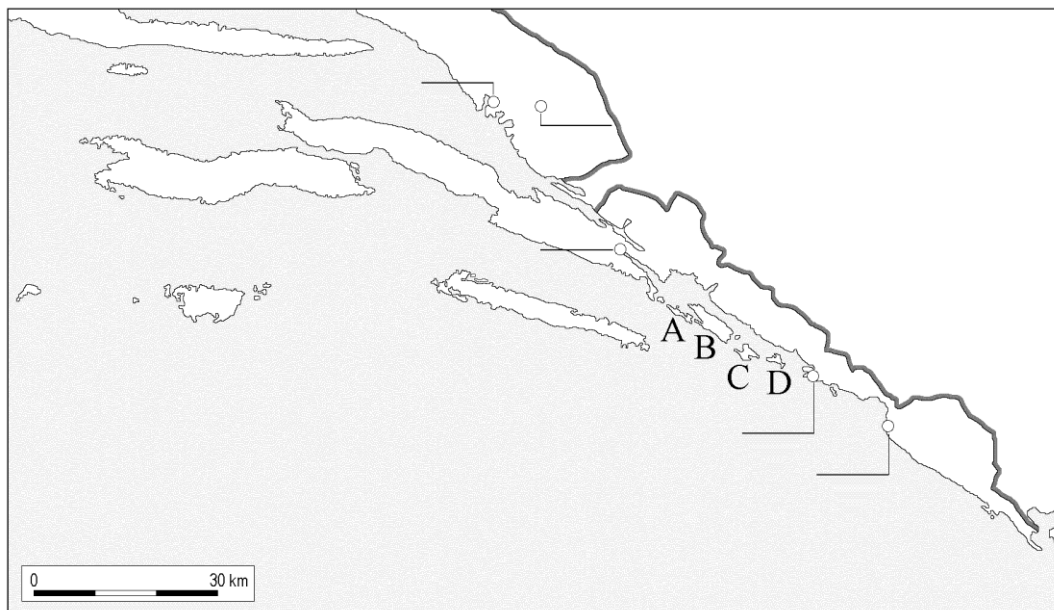
1

26. Na priloženoj karti na odgovarajuće mjesto upiši slovo **F** u županiju u kojoj je izmjerena godišnja prosječna količina padalina veća od 3000 mm.

1

27. Najveći broj pripadnika češke nacionalne manjine živi u gradu čije je ime _____. Taj je grad na priloženoj karti označen brojem _____.

SLJEDEĆA ČETIRI ZADATKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENE KARTE DIJELA HRVATSKE.

- 1** 28. Upiši na priloženoj karti broj **1** na crtu uz kružić kojim je označena luka u kojoj završava paneuropski koridor V c. Ime te luke je _____.
- 2** 29. Na priloženoj karti ravnom crtom ucrtaj lokaciju budućeg pelješkog mosta koji bi trebao premostiti zaljev čije je ime _____.
- 2** 30. Upiši na priloženoj karti broj **2** u otok koji pripada najmlađem parku prirode u Hrvatskoj, a broj **3** na dio otoka na kojemu je nacionalni park.
- 2** 31. Koločepskim kanalom od kopna je razdvojena otočna skupina čije je ime _____. Ime površinom najvećeg otoka u toj otočnoj skupini je _____ i na priloženoj je karti označen slovom _____.

U SLJEDEĆA DVA ZADATKA U PAROVIMA POJMOVA KOJI SU PODEBLJANI I ODVOJENI KOSIM CRTAMA U CJELOSTI ZAOKRUŽI ONAJ POJAM KOJI JE TOČAN.

- 2** 32. Tijekom zimskog dijela godine na vrijeme u Hrvatskoj utječe denovska (genovska) **anticiklona / ciklona** koja donosi **suho / vlažno** vrijeme. Na srednje siječanske temperature zraka u Hrvatskoj najviše utječe **Azorska / Sibirski** anticiklona. Na srednje srpanjske temperature zraka u Hrvatskoj najviše utječe **Azorska / Sibirski** anticiklona.
- 2** 33. Prvi cjeloviti popis stanovništva koji je provela Habsburška Monarhija, a odnosi se na današnji prostor Hrvatske proveden je **1857. / 1875.** godine, a od tada do 2011. godine provedeno ukupno **14 / 16** popisa. Popisom **1991. / 2001.** godine utvrđen je najveći ukupan broj stanovnika u Hrvatskoj, a najviša prosječna godišnja stopa smanjenja broja stanovnika zabilježena je u međupopisnom razdoblju **1931. – 1948. / 1991. – 2001.** godina.

POSLJEDNJA DVA ZADATKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENE TABLICE.

Odabrani demografski pokazatelji za Vukovarsko-srijemsku županiju 2016. godine

Vukovarsko-srijemska županija	2016.
živorodeni	1 436
umrli	2 307
procijenjeni broj stanovnika	165 799
saldo ukupne migracije	-3 526
Doseljeni	1 150
iz druge županije	656
iz inozemstva	494
Odseljeni	4 676
u drugu županiju	1 913
u inozemstvo	2 763

Prostor za računanje

2

34. Prirodna promjena u Vukovarsko-srijemskoj županiji 2016. godine iznosila je

_____, a vitalni indeks _____ (zaokruži na jednu decimalu).

2

35. Saldo vanjske migracije Vukovarsko-srijemske županije 2016. godine iznosio je

_____, a ukupna promjena broja stanovnika iznosila je _____ stanovnika.